

SILENI
ALCIBI
ADIS

PER DES. ERASMVM

ROTTERODAMVM.

Cum Scholijs Ioannis Frobenij, pro graecarum
uocum & quorundam locorum apertiori
intelligentia ad calcem adiectis.

34. Titelpagina van de
uitgave van het 'Adagium
Sileni Alcibiadis' van
Erasmus, verzorgd door
Beatus Rhenanus (1517).
Foto Gemeentebibliotheek
Rotterdam.

verscheen. De titel van de zegswijze suggereert al zo'n beetje de dubbelzinnigheid: *Silenus* is immers de eigennaam voor een satyr die ook wel met de god Dionysius (Bacchus) in verband wordt gebracht, maar *sileni* waren ook qua uiterlijk lelijke poppetjes met een mooie inhoud. Bij Erasmus was dat laatste overigens soms weer precies andersom: een schoon uiterlijk als dekmantel van een verwerpelijk wezen. In het *adagium* verwerkt Erasmus op intrigerende wijze het thema schijn en werkelijkheid, waarbij onwillekeurig de vraag rijst in hoeverre autobiografische elementen de beschouwing hebben gekleurd.

De 'Adagia' als vaandel

Het is niet overdreven te beweren dat Erasmus' weg naar Europese roem pas goed begon tijdens zijn verblijf in Italië, waar hem in 1506 in Turijn de doctorshoed werd verleend en waar hij zich in 1508 als auteur presenteerde met een volkomen nieuwe uitgave van zijn toen al 3260 *Adagia*. In deze Venetiaanse editie presenteerde Erasmus een paar *Adagia* waarin hij zich indirect over zichzelf uitsprak, wat tevens impliceerde dat hij zich beter liet kennen.